

Riskutredning inför prövning av omvandling av fängelse på livstid

I Socialstyrelsens författningssamling (SOSFS) publiceras verkets föreskrifter och allmänna råd.

- Föreskrifter är bindande regler.
- Allmänna råd innehåller rekommendationer om hur en författning kan eller bör tillämpas och utesluter inte andra sätt att uppnå de mål som avses i författningen.

Socialstyrelsen ger årligen ut en förteckning över gällande föreskrifter och allmänna råd.

SOSFS kan beställas från Socialstyrelsens kundtjänst, 120 88 Stockholm, fax 08-779 96 67, e-post socialstyrelsen@strd.se

ISSN 0346-6000 Artikelnr 2006-10-16

Tryck: Grafikerna Livréna i Kungälv AB, Kungälv 2006

Rättsmedicinalverkets föreskrifter och allmänna råd om riskutredning inför prövning av omvandling av fängelse på livstid;

**SOSFS
2006:16 (M)**

Utkom från trycket
den 27 oktober 2006

beslutade den 16 oktober 2006.

Rättsmedicinalverket föreskriver följande med stöd av 5 § förordningen (2006:1119) om omvandling av fängelse på livstid och efter samråd med Socialstyrelsen samt meddelar följande allmänna råd.

Inledande bestämmelse

Föreskrifter

1 § Vid prövning av omvandling av fängelse på livstid till fängelse på viss tid får rätten, enligt 10 § lagen (2006:45) om omvandling av fängelse på livstid och 3 § förordningen (2006:1119) om omvandling av fängelse på livstid, inhämta en utredning från Rättsmedicinalverket med utlåtande om risken för att den dömda återfaller i brottslighet (riskutredning med utlåtande med riskbedömning).

Fördelning av riskutredningar

Föreskrifter

2 § Riskutredningar skall fördelas mellan de rättspsykiatriska avdelningarna utifrån det geografiska läget för den kriminalvårdsanstalt vid vilken den dömda avtjänar sitt straff. Upptagningsområden för respektive avdelning anges i *bilaga* till denna författning.

Om det finns skäl för det får avsteg beslutas från vad som föreskrivs i bilagan. Ett avsteg skall beslutas i samråd av avdelningscheferna vid de rättspsykiatriska avdelningarna.

Plats för riskutredningen

Allmänna råd

Riskutredningen utförs vid rättspsykiatrisk avdelning, kriminalvårdsanstalt eller annan plats. Den rättspsykiatriska avdelningen bör samråda med Kriminalvården om när transport av den dömda skall ske och om särskilda villkor finns för utevistelsen.

Underlag till riskutredningen

Allmänna råd

I 1 kap. 5 § sekretesslagen (1980:100) föreskrivs att sekretess inte utgör hinder mot att uppgift lämnas ut, om det är nödvändigt för att den utlämnande myndigheten skall kunna fullgöra sin verksamhet. Om det föreligger sekretess i förhållande till en referent kan sekretessen således brytas om det är nödvändigt för att kunna fullgöra riskutredningen.

Kompetenskrav

Allmänna råd

Som huvudregel bör riskutredningen utföras av ett tvärprofessionellt utredningslag bestående av läkare, psykolog och forensisk socialutredare samt i förekommande fall representant för omvårdnadspersonal.

Föreskrifter

3 § Den som utför en riskutredning skall vara

1. *läkare* som skall vara specialist i rättspsykiatri,
2. *psykolog* som skall ha varit verksam i sitt yrke i minst tre år efter legitimation, varav minst ett år inom rättspsykiatrisk utredningsverksamhet,
3. *forensisk socialutredare* som skall ha socionomexamen eller motsvarande och som skall ha varit verksam i sitt yrke i minst tre år efter examen, varav minst ett år inom rättspsykiatrisk utredningsverksamhet, eller
4. *omvårdnadspersonal* som skall ha arbetat inom rättspsykiatrisk utredningsverksamhet eller motsvarande i minst tre år.

Samtliga utredare skall även ha genomgått utbildning i riskbedömningsmetodik eller ha motsvarande kompetens. De skall också ha inhämtat kunskaper om åtgärder avseende riskhantering som sammanhänger med riskbedömning inför prövningen av omvandling av fängelse på livstid.

Information till den dömd

Allmänna råd

Utredarna bör snarast möjligt ge den dömd information om förutsättningar för och syftet med riskutredningen samt om de bestämmelser om sekretess som gäller för utredningen.

Riskutredningsmetodik

Föreskrifter

4 § Omfattningen av riskutredningen skall anpassas till ärendets karaktär och svårighetsgrad.

Allmänna råd

I det fall en riskutredning tidigare har genomförts i fråga om den dömd, bör den förnyade riskutredningen i första hand inriktas på förändringar som har ägt rum med avseende på risk för återfall i brottslighet sedan den föregående riskutredningen.

Utlåtande med riskbedömning

Föreskrifter

5 § Enligt 4 § första stycket förordningen (2006:1119) om omvandling av fängelse på livstid skall utredningen innehålla ett utlåtande med bedömning av risken för att den dömd återfaller i brottslighet och uppgifter om vilken typ av brottslighet som avses. Om risk för återfall konstateras skall det även lämnas förslag till åtgärder för att minska risken.

I utlåtandet skall risken för att den dömd återfaller i brottslighet anges som låg, medelhög eller hög. Tveksamhet inför graden av risk skall framgå. Faktorer som bedöms öka respektive minska risken för återfall i brottslighet (riskfaktorer respektive skyddsfaktorer) skall redovisas.

De metoder som används vid riskbedömningen skall vara godkända av Rättsmedicinalverket. Den eller de metoder som har använts skall anges i utlåtandet.

Allmänna råd

Om den dömd har vägrat att delta i riskutredningen eller inte har deltagit fullt ut bör det i utlåtandet anges hur och i vilken omfattning detta kan ha påverkat bedömningen.

Föreskrifter

6 § En riskbedömning skall göras på blankett och enligt mall som har fastställts av Rättsmedicinalverket.

Arkivering

Föreskrifter

7 § Enligt 4 § tredje stycket förordningen (2006:1119) om omvandling av fängelse på livstid skall tre exemplar av riskutredningen lämnas till rätten. Ytterligare ett exemplar samt förekommande delutredningar skall lämnas till Rättsmedicinalverkets centrala arkiv.

Denna författning träder i kraft den 1 november 2006.

Rättsmedicinalverket

ULF WESTERBERG

Christina Bergenstrand

Upptagningsområden vid riskutredning inför prövning av omvandling av fängelse på livstid

Undersökningsenheter

Upptagningsområde

Södra upptagningsområdet

Rättsmedicinalverket
Rättspsykiatriska avdelningen
Box 4024
422 04 HISINGS BACKA

Jönköpings län
Kronobergs län
Kalmar län
Blekinge län
Hallands län
Västra Götalands län
Värmlands län
Skåne län

Telefon: 031-55 96 00

Telefax: 031-55 49 61

Norra upptagningsområdet

Rättsmedicinalverket
Rättspsykiatriska avdelningen
Box 4044
141 04 HUDDINGE

Stockholms län
Uppsala län
Södermanlands län
Östergötlands län
Gotlands län
Örebro län
Västmanlands län
Dalarnas län
Gävleborgs län
Västernorrlands län
Jämtlands län
Västerbottens län
Norrbottens län

Telefon: 08-607 15 00

Telefax: 08-711 71 41

